

NOBEL
MEDICUS®

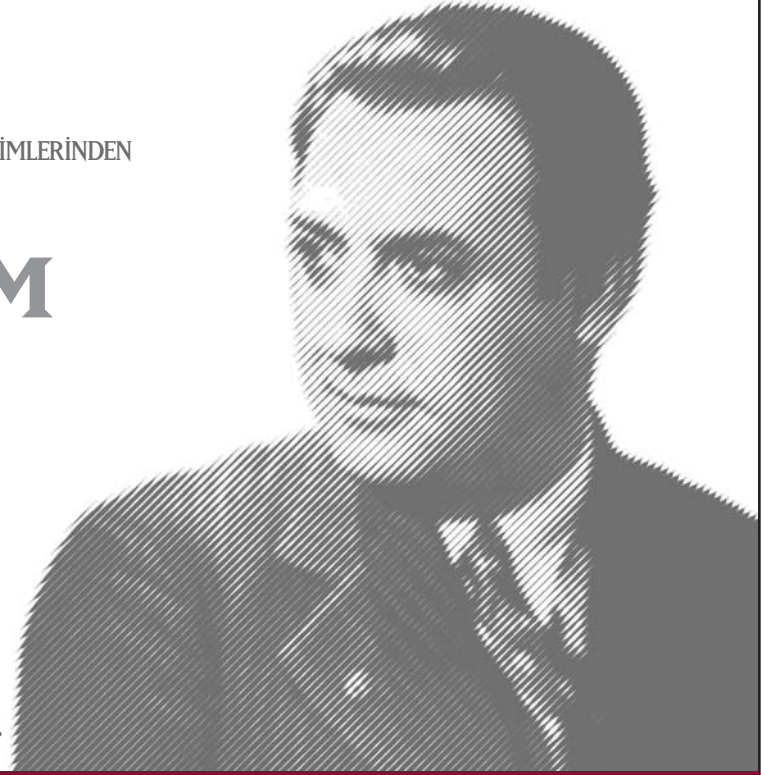
PORTRELER

TÜRK DERMATOLOJİ TARİHİNİN UNUTULMAYACAK İSİMLERİNDEN
ORD. PROF. DR. CEVAT KERİM İNCEDAYI

CEVAT KERİM İNCEDAYI

1894 - 1971

*İstiklal Harbi'nin
başından sonuna cephedeydi,
Hulusi Behçet'in selefi olarak
Kürsü yönetti, Kürsü kurdu...*

Doç. Dr. Arın Namal

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı, İSTANBUL

ÖZET

Türk Dermatoloji Tarihinin ünlü isimlerinden Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı (doğ. 1894), Tıp Fakültesi'nde askeri öğrenci olarak eğitim gördü, deri hastalıkları alanında uzmanlaştıktan sonra 1919-1923 yılları arasında ulusal kurtuluş savaşına katıldı.

1933 Türk Üniversite Reformu sırasında Üniversite öğretim kadrosuna alındı. Ünlü Türk dermatoloğu Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet (1889-1948) ile aynı klinikte çalıştı. Hulusi Behçet'in ölümünden sonra

Dermatoloji ve Veneroloji Kliniği'nin idaresi kendisine geçti. İncedayı, kendi alanında laboratuvar araştırmalarına özel bir önem verdi. 1963 yılında Cerrahpaşa Kampüsünde yeni klinikler kurulmasına karar verildiğinde, Dermatoloji Kliniği'nin kuruculuğunu üstlendi. İncedayı alanında, eğitim ve araştırmayı geliştirecek bir çok kitap ve makale yazdı. 21 Kasım 1971 tarihinde yaşama gözlerini yumdu.

• **Anahtar Kelimeler:** Türk Dermatoloji Tarihi 1933, Türk Üniversite Reformu, Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı. *Nobel Med* 2009; 5(1): 50-55

ABSTRACT

ONE OF THE MEMORABLE FIGURES OF HISTORY OF TURKISH DERMATOLOGY: DIST. PROF. DR. CEVAT KERİM İNCEDAYI (1894-1971)

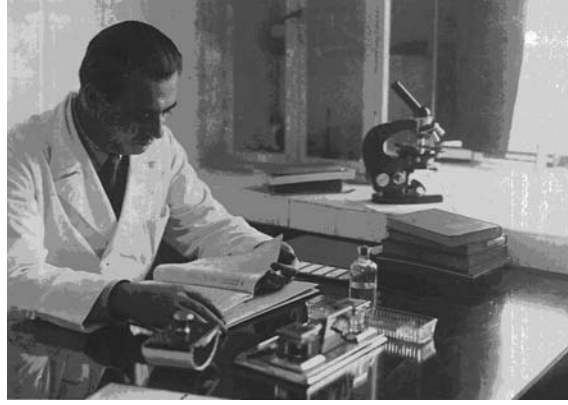
One of the respectable person of the History of Turkish Dermatology is Dist. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı. İncedayı (b. in 1894), who graduated from the faculty of medicine as a military student and specialized in this field, joined the National War of Independence between the years of 1919-1923, was accepted for the academic staff of Faculty of Medicine during Turkish University Reform in 1933, and worked with Dist. Prof. Dr. Hulusi Behçet (1889-1948), a prominent Turkish Dermatologist,

in Dermatology and Syphilis Clinic. After Behçet's death, clinic directorship position was undertaken by İncedayı. İncedayı gave particular importance to laboratory studies in the scientific researchs he performed. The foundation of the Dermatology Clinic in Cerrahpaşa Faculty of Medicine, which was the second faculty of medicine to be founded under the roof of İstanbul University in 1963, was undertaken by İncedayı. Comprehensive textbooks and original articles he published are important contributions to the field of training and research in dermatology. İncedayı passed away on 21 November 1971.

• **Key Words:** History of Turkish Dermatology, 1933 Turkish University Reform, Dist. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı. *Nobel Med* 2009; 5(1): 50-55

Türkiye'de deri hastalıkları ve frengi bilim dalının unutulmayacak isimlerinden Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı (Şekil 1, 3), Ayşe Hanım ile Abdülkerim Bey'in dört çocuğundan biri olarak 1894 yılında Sinop'da doğdu. Babası Abdülkerim Bey, Kafkasya'dan göçeden bir ailenin ferdiydi. Abdülkerim Bey'in çocukları içerisinde Cevat Kerim gibi sivri bir kariyer çizgisi izleyen diğer isim, ağabeyi Cevdet Kerim İncedayı (1890-1951)'dir (Şekil 2). Cevdet Kerim İncedayı, İstiklal Savaşında önemli görevler almış, TBMM V. Dönem Sinop Milletvekili ve Meclis Başkanvekili olmuş, İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı sırasında Başbakan Recep Peker ve Başbakan Hasan Saka Kabinelerinde Ulaştırma Bakanlığı ve Bayındırlık Bakanlığı yapmıştır.

Cevat Kerim, İptidai Mektebi (1901-1905) ve Rüştiye'yi (1905-1908) Sinop'ta okumuş, İdadi'deki öğrenimini 1908-1912 senelerinde Sinop ve Kastamonu'da tamamlamıştır. 1912 yılında İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi askeri kısmına kaydolmuş, 14 Mayıs 1918'de 2765 no'lu diploma ve Teğmen rütbesiyle mezun olmuştur. 14 Mayıs 1918'den başlayarak altı ay 5. Ordu İzmir mıntukası menzil hastanelerinde, altı ay müddetle de Gümüşsuyu'nda kurulan Gülhane Tatbikat Mektebi Cildiye Kliniğinde Mülazım-ı sâni rütbesi ile çalışmıştır. 14 Mayıs 1919'da birinci mülazımlığa terfi ederek cepheden cepheye koşacağı İstiklal Harbi'ne katılmıştır. Bu süreçte önce 1921 Aralık ayına kadar 24. ve 8. fırkalarda tabur tabibi olarak görev yapmıştır. 14 Mayıs 1921'de yüzbaşılığa terfi ederek İkinci Ordu Sıhhiye Reisi Muavinliğini 1923 Aralık ayına kadar yürütmüştür. Başkumandanlık Meydan Muharebesindeki hizmeti Komuta Hey'etince takdir edilerek fevkaladeden Binbaşılığa yükseltilmiş (Ocak 1923) ve Garp Cephesi Sıhhiye Reis Muavini olarak görevlendirilmiştir. 1923

Şekil 1. Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı²⁵

Şekil 2. Asker ve siyaset adamı Cevdet Kerim İncedayı ve Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı²⁷

Eylülünde Askeri Tıbbiye Mektebi'ne Müzekereci Tabip olarak atanmış ve Cildiye ve Efrenciye Seririyatında Prof. Dr. Hasan Reşat Sığındım (1884-1971) ve Prof. Dr. Hüseyinzade Ali Turan'ın (1864-1940) talebesi olarak ihtisas yapmış, ihtisasını 1927 Ocağında tamamlamıştır. 9.1.1928'de askerlikten istifası kabul edilmiş, →

Şekil 3. Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı²⁵

Şekil 4. Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği stajyerleri hocalarıyla. İkinci sırada soldan ikinci Doç. Dr. Berta Ottenstein, üçüncü Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet, dördüncü Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı.²⁶

5 Şubat 1928'de sivil olarak Haseki Kadın Hastanesi Deri Hastalıkları ve Frengi Servisi'nde uzman hekim sıfatıyla çalışmaya başlamıştır.¹⁻³ 1929-1930 yıllarında, uzmanlık alanındaki bilgi ve deneyimini geliştirmek üzere Viyana Üniversitesi Dermatoloji Kliniğinde alanın parlak ismi Prof. Dr. Leopold Arzt'ın (1883-1955) çalışmalarını izleme fırsatı bulmuştur.^{1, 3}

Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet ile paylaşılan hizmet yılları

1933 Üniversite Reformunda, 1 Ağustos 1933 tarihi itibarıyla İstanbul Üniversitesi Deri Hastalıkları Kliniği Başkanlığına Prof. Dr. Hulusi Behçet (1889-1948)

atandığında aynı tarihte Dr. Cevat Kerim Bey'e de doçent kadrosu verilmiştir (Şekil 4).²⁻⁵ Cevat Kerim, doçent kadrosu almasına karşın, yeni çıkarılan bir kanun gereği 1937 yılında "Dermatomikozlarda Hayati Reaksiyonlar" başlıklı tezi hazırlayarak yeniden doçentlik sınavı vermiştir.⁶

1933 Üniversite Reformu ile oluşan yeni yapılanma, Türkiye dermatoloji tarihinde bir dönüm noktası kabul edilebilir. Ülkemizde dermatolojide modern anlamda eğitim, 1899 yılında Almanya'dan Türkiye'ye gelerek Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'de Emraz-ı Cildiye ve İlet-i Efrenciye Kürsüsünü kuran Dr. Ernst v. Düring (1858-1944) ile başlatılmıştı. Bu dalda hızlı yol alınmadığı, Hulusi Behçet ve Dr. Cevat Kerim Beylerin, 1934 Ocak ayında birlikte yayınlamaya başladıkları "Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi"nin (Şekil 5) ilk sayısındaki "Başlangıç ve İlk Sözümüz" başlıklı yazılarından anlaşılmaktadır: "Memleketimizde Dermatologie ve Syphiligraphie şubesinin ihmal edilmiş bir halde bulunduğuna şüphe yoktur. Bu noksanlık, ananevi olarak geçmiş senelerin bir mirasıdır. Lakaydimiz, her nazara çarpacak derecededir. Diğer milletler, dev adımlarla yürürlerken, biz, fenni çalışmaktan ziyade, şubemizi küçülten dedikodularla vakit geçirdik... Dermatoloji denildikte Oxyde de zinc pomatası, frengi konuşulduktaki Civa ve Iodure kelimeleri ile karşılandı... Maalesef şubemiz tababetin en geri, en kıymetsiz, en hafif bir kısmı telakki edildi. Halbuki ekseri cilt hastalıkları, dahili uzuv teşevvüşlerinin bir makesi haricisidir. Diğer şubelerle pek sıkı rabitadadır".⁷ Hulusi Behçet, yine derginin ilk sayısına yazdığı "Deri ve Frengi Hekimliği" başlıklı yazısında cilt hastalığına tutulmuş hastaların, ülkemizde bu bilim dalını küçümsemenin bir ifadesi olarak abdesthane civarında bir yere gelişigüzel yatırıldıklarını hatırlatır.⁸ Fakat 1933 Üniversite Reformunda da Dermatoloji Kliniği Guraba Hastanesinde Tıp Fakültesine ayrılan kısmın çok dar bir köşesine yerleştirilecek, üniversiter çalışmalar ve frengi kursları on beş yıl boyunca mekan bakımından bu olumsuz koşullarda sürdürülecek, klinik ancak 1953 yılında Ord. Prof. Dr. Ekrem Şerif Egelinin dekanlığı zamanında Çapa'daki şimdiki binasına taşınacaktır.⁹ İncedayı, 12 Şubat 1941 tarihinde profesörlüğe yükseltilmiştir. Profesörlüğe yükseltilmesi için Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet, Dekanlığa şu satırlarla başvurmuştur: "İstanbul Üniversitesinin kurulduğu 1 Ağustos 1933 tarihinde Haseki Hastanesi Deri Hastalıkları ve Frengi mütehassıslığından kliniğimiz Doçentliğine tayin edilmiş bulunan Dr. Cevat Kerim İncedayı, profesörlük için lazım olan yedi senelik müddetini ikmal etmiş bulunmaktadır. Senelik raporlarımda da bildirdiğim üzere, mümaileyh bu müddet zarfında klinikte fenni ve idari hususlarda tesis ettiği otorite, talebe ve asistanların yetiştirilmesinde bir Hocaya yakışan vakar ve nüfuz ile telkin ettiği disiplin →

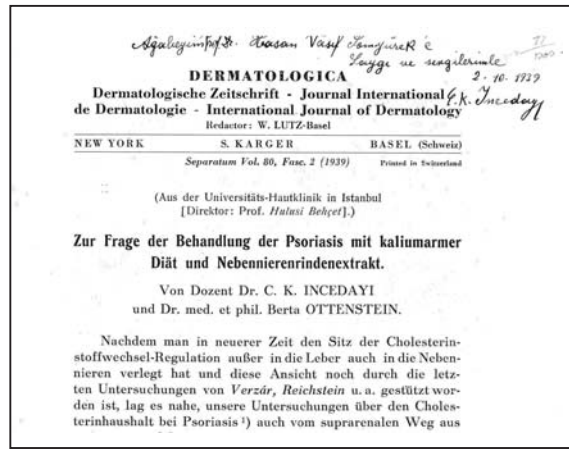
ve tedrisatta gösterdiği yüksek kabiliyet, gayret ve feragat itibarile cidden takdire şayan olduğu gibi, ilişik cetvelde görüleceği üzere talebeye ders kitaplarından başka ilmi uğraşmaları ve şubemize aid fenni araştırmalara dair Türkçe ve yabancı dillerdeki neşriyatı cidden iftiharla karşılanacak derecededir. Binaenaleyh bağlı iradesi ile müracaat eden Doç. Dr. Cevat Kerim İncedayı yukarıda zikrettiğim evsafıle Profesörlüğe layık ve müstehak bulunduğundan bu hususta lazım olan muamelenin istikmaline delaletlerinizi derin saygılarımla rica ederim."¹

Tıp Fakültesi'nin Gureba Hastanesi'ne yerleştirilmiş bir bölümü olan Deri ve Frengi Kliniği, burada 1933 Üniversite Reformu'nun unutulmayacak isimlerinden Ord. Prof. Dr. Erich Frank'ın (1884-1957) II. Dahiliye Kliniği ile komşu olarak konumlanmıştı. Böylelikle Frank Hoca, İncedayı'nın deri ve frengi alanındaki bilimsel çalışmaları yanı sıra klinisyenliğini de uzun yıllar yakından gözlemleme olanağı bulmuştu. Onun laboratuvar incelemelerine dayanılmasına önem veren tutumunu takdirle karşılıyordu. İncedayı'nın ordinaryüs titrini alarak Deri ve Frengi Kliniği Direktörlüğü'ne getirilmesini tavsiye için 27.3.1949 tarihinde Dekanlığa yazdığı yazıda bu takdiri vurgulamıştı: "...bir kimya laboratuvarının bir kliniğe bağlı olmasına daima büyük önem atfettiğime göre, Deri ve Frengi Kliniği'nde de gerek teşhis, gerek tedavi bakımından halli lazım gelen meseleleri aydınlatabilecek kabiliyette iyi kurulmuş ve iyi çalışan bir laboratuvarın yapılmasını daima takdir ile karşıladım."^{1, 2}

İncedayı, bu araştırmalarının bir kısmını, özellikle psöriasisin lipid metabolizması ile ilgili olanları Kliniğinde görevli dermatoloji ve biyokimya uzmanı Doç. Dr. med. phil. Berta Ottenstein (1891-1956) ile birlikte yürütmüştür. Bu iki bilim insanının psöriasis ve metabolizma hakkında ortaya koydukları bulgular, Dermatologica (Şekil 6), Archives of Dermatology ve Zentralblatt für Haut-und Geschlechtskrankheiten adlı alanın ünlü dergilerinde yayınlanmıştır.¹⁰ Ottenstein, Hitler'in iktidara gelişi ile Freiburg Üniversitesi'ndeki doçentlik pozisyonunu terk ederek ülkemize sığınmış, 1935-1945 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne hizmet etmiş bir bilim insanıydı.¹¹ 1939 yılında 207 sayfadan oluşan, Türkçe ve Almanca olarak hazırlanmış bir monografi olan Dermatolojide Diyet Tedavisi adlı kitap (Şekil 8), İncedayı ve Ottenstein'in birlikte hazırladıkları bir eser olarak okurla buluşmuştu.¹² Frank, bu eseri şöyle değerlendirmiştir: "... Ben şahsen, 'Dermatolojide Diyet Tedavisi' hakkındaki kitabı pek yüksek bulmaktayım. İncedayı'nın bu konudaki bulguları ve düşünceleri, Fransız ve Anglosakson kitaplarında zikir ve tebarüz ettirilmişdir (Urbach: Skin Diseases Nutrition and Metabolism, Desaux A: Traitement des dermatoses communes)."^{1, 2}

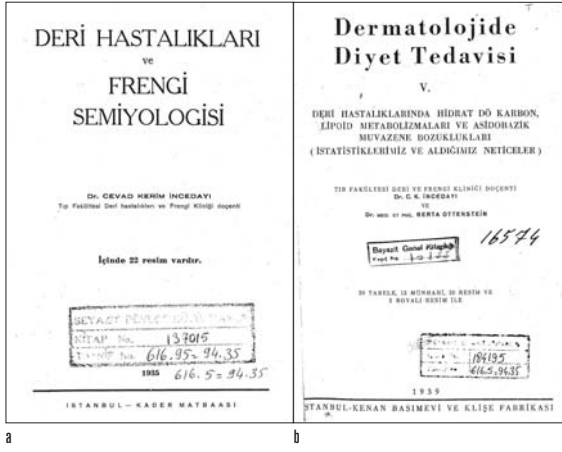

Şekil 5. Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi ilk sayısı (Ocak 1934). Sahip ve Başmuharrir: Prof. Dr. Hulusi Behçet, Yazı İşleri Müdürü: Doçent Dr. Cevat Kerim

Şekil 6. İncedayı'nın Yayın Kurulunda yer aldığı, makalelerinin de yayınlandığı Dermatologica dergisinin 1939 yılı 2. sayısı Prof. Dr. Hasan Vasif Somyürek için imzalanmış.²⁵

Frank, İncedayı'nın ordinaryüs profesörlüğe terfii için Dekanlığa teklifte bulunurken, gerekçelerini 4 sayfalık uzun bir yazıda dile getirmişti. Yazısında yer verdiği görüşlerinden bazı alıntılar şöyledir: "...Esasen Üniversite Reformunda dahi Deri Kliniği'ne yabancı getirilmemiştir ve halen de bir yabancıнын tayininin düşünülmesine hiçbir sebep yoktur. Bence tedrisatın mühim idare şartlarından birisi de Türkiye'de görülen deri ve Frengi hastalıklarına tam bir vukuf ve ünsiyet hasıl edilmiş olmasıdır... Prof. Dr. İncedayı, kliniği yalnız Prof. Hulusi Behçet'in vefatından beri idare etmekle kalmamış, merhumun tekerrür eden hastalıkları dolayısıyla klinikle teması devamlı olmadığı takriben on senelik müddet zarfında kliniğin idaresini, asistan ve stajyerlerin ve Frengi kursuna devam eden hekimlerin yetiştirilmesini ve aynı zamanda tedrisatı fiilen idare etmiş ve bir klinik direktöre lazım olan liyakatı hakkile isbat etmiştir. Tekamülü bakımından şubesinin yükseğinde mevki almış bir dermatolog ve Sifilidolog olduğunu kesin olarak söyleyebilirim... Kliniğim ile Deri Kliniği, senelerden beri aynı çatı altında olduğundan →

Şekil 7a. Doçent iken yayınladığı, 22 resim içeren 186 sayfalık eseri "Deri Hastalıkları ve Frengi Semiyolojisi" **b.** Doç. Dr. Berta Ottenstein ile birlikte yazdıkları "Dermatolojide Diyet Tedavisi" adlı eserleri^{12, 15}

vak'alarımıza aid deri komplikasyonları karşısında gerek kendim, gerek mesai arkadaşlarım sırası geldikçe kendisine başvuruyorduk.

Bu suretle Deri hastalıklarının, hususile iç hastalıkları semptomatolojisi ve fizyopatolojisi ile alakalı olan kısımlarının teşhisi ve ayırıcı teşhisine çok iyi vakıf olduğuna ve bize değerli tavsiyelerde bulunduğu, iki kliniğin yakınlığı dolayısıyla başkalarına nazaran daha ziyade kanaat getirmek fırsatını buldum.^{1,2} İncedayı, 31.1.1950 tarihinde ordinaryüs profesörlüğe yükseltilmiştir.¹³

Hasta muayenesi ve etik tutum üzerine söyledikleri

Tıpta klasik muayene yöntemlerinden inspeksiyonun, tanı koyma bakımından en çok dermatolojide etkili, belirleyici bir yere sahip olduğu söylenebilir. "Deri ve frengi hekimliğinde nazari malumat, iş başında o hekimiyi yaya bırakır. Ustalık, uzun bir tecrübe ve çok görmekle elde edilir"¹⁴ diyen İncedayı, inspeksiyon çok şey ifade etse de hastayı dinlemenin yerine geçemeyeceği konusunda yetişmekte olanları uyarmıştır:

"...Yalnız burada dikkat edilecek bir nokta: Basit bir vak'a karşısında bile hastayı sırası geldiğinde dinlemek keyfiyetinin ehemmiyetidir. Çünkü her hangi bir hasta seviyesi ne olursa olsun aynı zamanda hastalığını doktoruna anlatmak ihtiyacı ruhisindedir ve onun manen de tatmin etmek vazifedir."¹⁴ Yazısının devamında hastaların muayenehaneye hastası, poliklinik hastası olarak ayrılmamaları gerektiğine yaptığı vurgu da, meslek ahlakına uygun davranma çağrısıdır: "...Bu vazifemiz yalnız hususi muayenehanelerin icabatından değil, aynı zamanda umumi polikliniklerde de yapılacaktır. Yoksa mütemadiyen hastaların sözlerini kesmek suretile yapılan muayene biraz haşın geçmiş olur. Hatta çok söylemek adetinde olan bir hastayı bile, sırası geldiği

zaman, ifadeleri ve isticvabı tanzim ve idare ederek dinlemek zarureti vardır."¹⁴

Yayınladığı kitaplar, yayın kurulu ve dernek üyelikleri

İncedayı'nın 1935 yılından başlayarak sırasıyla Deri Hastalıkları ve Frengi Semiyolojisi (Şekil 7)¹⁵, Deri Hastalıkları II: (Mikozlar)¹⁶ Dermatolojide Diyet Tedavisi (Berta Ottenstein ile birlikte)¹², Deri Hastalıkları I: Semiyoloji¹⁷, çeviri bir eser olan Deri Hastalıkları¹⁸, Deri Tüberkülozu (Lütfü Tat ile birlikte)¹⁹, Modern Sifiloloji (Cemal Pektaş ile birlikte)²⁰ adlı kitapları yayımlanmıştır.

Deri Tüberkülozu adlı eser, İncedayı'nın kliniğinde yıllarca yoğunlaştığı bir alanda verilmiş bir üründür. İncedayı, bu eserde ülkede çok sayıda görülmekte olan tüberkülozla savaşta, deri tüberkülozu sorununun gözden kaçırılmamasının, başka ülkelerde kurulmuş "Lupus müesseseleri"nin artık ülkemizde de kurulmasının şart olduğuna işaret etmiştir: "...Deri tüberkülozunu hiç dikkate almayarak güdülen bugünkü tüberküloz savaşı, zannımca eksik olarak kalmaktadır."¹⁹

Basel'da yayınlanan zamanın ünlü alan dergilerinden Dermatologica'da makaleleri yer almış, ayrıca bu derginin Yayın Kurulu'na davet edilmiştir. Yurt içinde makaleleri, ilk sayıdan itibaren uzun yıllar Yazı İşleri Müdürlüğünü üstlendiği Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi başta olmak üzere İstanbul Seririyatı, Poliklinik, Tıp Dünyası, İstanbul Tıp Fakültesi Mecmuası, Pratik Doktor, Sıhhat Almanakı, Sıhhiye, Yeni Tıp Alemi, İzmir Tıp Fakültesi Mecmuası gibi dergilerde yayımlanmıştır. İncedayı, Türk Deri Hastalıkları ve Frengi Cemiyeti'nin ve Fransız Dermatoloji ve Syphiligraphie Cemiyeti'nin de üyesi olmuştur.^{1, 2}

147'ler arasında

Meslek yaşamında parlak başarılarla imza atan İncedayı, 27 Mayıs 1960 İnkılabı sonrasında 147'ler olarak anılan, ya derhal emekliye ayrılmaları, ya da 6 ay içinde başka bir göreve tayin edilmezlerse otomatik olarak emekliye ayrılmaları kararlaştırılanlar listesine alınmış, 28 Ekim 1960 ile 27 Nisan 1962 tarihleri arasında Üniversite'de kadro dışı bırakılmıştır.²¹ Hoca'nın karara ilk tepkisi "Henüz Dekanlığa bir haber gelmemiş. Hiçbir malumatım yok. Önümüzdeki günlerde vaziyet ne şekil alacak bilmiyorum" olmuştu.²² Vatan Gazetesi, kararın akabinde yayınladığı, "Tıp Fakültesi'nden Affedilen Öğretim Üyeleri Kimdir?" başlıklı, ilişkileri kesilen öğretim üyelerini kısa, ama tek tek tanıtan yazıda İncedayı için şu açıklamalara yer vermişti: "Altı kitabı bulunan Profesör, muhtelif dillerde 85 yayın yapmış ve iki mühim ecnebi kitapta ismi zikredilmiştir. →

Başkumandanlık Meydan Muharebesinde İstiklal Madalyası almıştır. Dermatoloji Cemiyeti'nin kurucusudur." ²³ İncedayı, 1962 yılında çıkarılan bir kanunla emeklilikten dönüş yapmış, 27.4.1962 tarihinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Frengi Kliniğinde yeniden göreve başlamıştır.^{1, 2}

Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde Kürsü kuruyor

İncedayı, 6 Nisan 1963 tarihli Profesörler Kurulu'nda Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Deri Hastalıkları ve Frengi Kürsüsü Profesörlüğüne tek aday gösterilmiş ve seçilmiştir.¹ İstanbul Tıp Fakültesi Deri Hastalıkları Kliniği içerisinde faaliyete geçen Kürsü, 1966 yılında Cerrahpaşa Hastanesine nakledilmiştir. Bu tarihten sonra İncedayı, yine arzulanın mekan koşullarının uzağında, Çocuk ve Kadın-Doğum kliniklerine giden yoldaki küçük bir koridora sıkışmış gibi görünen⁹ yeni Kürsü'yü geliştirecek çalışmalara yönelmiştir.²⁴

Yaşama faalken veda etti

İncedayı, yeni bir Fakülte'de yeni bir Kürsünün organizasyonunu sağlamlaştırmak için çalışmalarını sürdürürken, aniden malign bir tanı almıştı. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İstanbul Göğüs Cerrahisi Merkezi'nde

süren tedavisi sırasında Fakültesi adına ziyaret edilmesine çok memnun olmuş, bunu ölümünden 13 gün önceye rastlayan 8.11.1971 tarihinde Dekanlığa şu satırlarla duyurmuştu:"...

Hastalığım dolayısıyla sayın kurulunuzun şahsıma karşı ishar buyurdukları üstün bir alaka ve sevgi içinde şifa dileklerini bildirmek üzere aralarında seçtikleri heyetten Sayın Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünver'in 3.11.1971 Cuma günü, tedavi için yatmış bulunduğum hastaneye gelerek beni ziyaret etmesi, hem şahsen hem de beni tedavi eden müessesenin Sayın Başhekimi Dr. Siyami Ersek ve onun değerli meslektaşları üzerinde çok candan ve samimi bir tesir yaratmış olduğunu arz ederim. Bu vesile ile halen geçirdiğim ameliyat konusunda, hastalığımdan kurtularak sevgili arkadaşlarıma tekrar kavuşmanın heyecanı içinde bulunmaktan doğan derin mutluluğumu Yüksek Kurulunuzun itilama arz emir ve müsaadelerinizi bilhassa rica ederim. Derin saygılarımla."¹ İncedayı, hala alanının hekimi ve hocası olarak çalışma arzusu ile doluyken, ameliyatın korkulan komplikasyonlardan birinin kendisini bulması sonucunda 21 Kasım 1971 Pazar günü beklenmedik bir anda son nefesini vermiş, Fakültesindeki Burhaneddin Toker Anfisinde ve Rektörlükte düzenlenen törenlerin ardından toprağa verilmiştir.²⁵

İ İLETİŞİM İÇİN: Doç. Dr. Arın Namal, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı, Çapa/İSTANBUL arinnamal2002@yahoo.com

KAYNAKLAR

- 1 İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanlığı Personel Dairesi Arşivi. Cevat Kerim İncedayı Dosyası.
- 2 İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü Personel Dairesi Arşivi. Cevat Kerim İncedayı Dosyası.
- 3 Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı'nın kendi kaleminden biyografisi. İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi AD Profesörler Arşivi Cevat Kerim İncedayı Dosyası.
- 4 Erden, Fethi: Türk Hekimleri Biyografisi. İstanbul 1948, S. 125.
- 5 (Anonim): Haberler. Sıhhiye Mecmuası 1933; 65: 320.
- 6 İncedayı CK: Dermatomikozlarda hayati reaksiyonlar. Deri ve Frengi Arşivi 1936; (3) 13-14.
- 7 Hulusi Behçet, Cevat Kerim: Başlangıç ve ilk sözümüz. Deri ve Frengi Hekimliği. Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi 1934; 1: 1.
- 8 Hulusi Behçet: Deri ve Frengi Hekimliği. Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi 1934; 1: 3.
- 9 İncedayı CK: Cerrahpaşa Dermatoloji Kliniğinin Açılışı Münasebetile. Cerrahpaşa Tıp Bülteni 1967; 1: 64-69.
- 10 Köşlü A: Dermatoloji. Unat EK (Ed.): Dünya'da ve Türkiye'de 1850 yılından sonra Tıp Dallarındaki İlerlemelerin Tarihi. İstanbul 1988, S. 73.
- 11 İncedayı CK: Prof. Dr. Berta Ottenstein. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası 1956; (19)3-4: 517-519.
- 12 İncedayı CK, Ottenstein B: Dermatolojide Diyet Tedavisi. Deri Hastalıklarında Hidrat dö Karbon, Lipoid Metabolizmaları ve Asidobazik Muvazene Bozuklukları (İstatistiklerimiz ve Aldığımız Neticeler). İstanbul 1939. 297 S.
- 13 (Anonim): Yeni Ord. Profesörlerimiz. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası 1950; (13)1: 78.
- 14 İncedayı K: Deri Hastalıkları ve Deri Semiyolojisi. Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi 1934; (1) 2: S. 139-142.
- 15 İncedayı CK: Deri hastalıkları ve Frengi Semiyolojisi. İstanbul 1935. 186 S.
- 16 İncedayı CK: Deri Hastalıkları II: Mikozlar. İstanbul 1936. 160 S.
- 17 İncedayı CK: Deri Hastalıkları I: Semiyoloji. İstanbul 1937. 318 S.
- 18 Jadassohn J: Deri Hastalıkları. Çev. CK İncedayı. İstanbul 1942.
- 19 İncedayı CK, Tat L: Deri Tüberkülozu. [İstanbul Üniversitesi Yayın No: 375] İstanbul 1949. 231 S.
- 20 İncedayı CK, Pektaş C: Modern Sifiloloji. [İstanbul Üniversitesi Yayın No: 376] İstanbul 1949. 290 S.
- 21 147'ler Derneği (Yay.): 147'ler Meselesi. Beyaz Kitap. İstanbul 1962, S. 9
- 22 Yeni Sabah, 29 Ekim 1960.
- 23 Vatan Gazetesi, 18 Kasım 1960.
- 24 İncedayı CK: Cerrahpaşa Dermatoloji Kliniğinin Açılışı Münasebetile. Cerrahpaşa Tıp Bülteni 1967; (1) 1: 64-69.
- 25 İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı Profesörler Arşivi. Cevat Kerim İncedayı Dosyası.
- 26 İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 1938-1939 Senesi Mezunlar Albümü.
- 27 Köşlü A: Ordinaryus Profesör Doktor Cevat Kerim İncedayı (1894-1971) [CD-R]